

Reportatge M.J. Jordan

LITERATURA

vestida

Es pot vestir un poema? És possible interpretar amb el llenguatge de l'agulla els mons literaris dels grans autors, d'aquells que ens emocionen i que enriqueixen les nostres vides? L'exposició *20 vestits, diàlegs entre moda i literatura* demostra que sí. Que els dissenyadors amb veu pròpia ens poden fer viure una experiència estètica diferent, interessant, en reinterpretar en clau contemporània obres de la literatura hispana i russa. La mostra, que arriba a Barcelona després d'haver-se

20 diàlegs entre moda i literatura s'exposen a l'espai Roca fins a l'octubre

exhibit a Moscou i d'haver recorregut altres països, recull el treball de 20 creadors de l'Estat espanyol amb un llenguatge molt personal que es reconeix de seguida en les peces que han ideat. La gràcia és descobrir com l'encaixen amb la narració que els inspira... Perquè, com us imagineu Dulcinea al segle XXI? Doncs Stuart Vevers, el dissenyador d'una firma històrica en el treball de la pell com Loewe, ens presenta la musa de Don Quixot amb una minifaldilla de pell fosca de poltre. Un look tan agosarat com el que Juan Duyos

ha ideat per a la seva Anna Karènina: recorre a les transparències perquè ella va trencar les convencions de l'època, però el coll tancat i apujat ens recorda l'atmosfera repressiva que envolta el dolç (i rosat?) personatge de Tolstoi. Era més insostenible el món interior de la Carmen de Delibes a *Cinco horas con Mario*, que, davant del cadàver del marit, només podia vestir de negre, llarg i auster. Com les núvies d'abans. Els germans Iñaki i Aitor Muñoz (Ailanto), però, plasmen l'esperança d'una vida nova, en llibertat,

amb un gran i sensual escot a l'esquena... un símbol gairebé amagat. En canvi, resulta molt més òbvia la interpretació de la filla amb ànima de soldat del rei Gudú que fa Miriam Ocariz, i que va entusiasmar Matute. És un sobri abric militar però tan femení i modern que podria sortir demà mateix en un bloc de moda portat per Diane Kruger.

Agatha Ruiz de la Prada és fidel al seu món de fantasia surrealista en la interpretació d'Urania (*La fiesta del chivo*, de Vargas Llosa), una bella dona de 49 anys acostumada a congelar

Oblidat rei Gudú. A soles amb Gudrilkja, Gudú la va mirar de dalt a baix. Ja sabia que no era un home. Era una dona, i encara sabia molt més: era la seva filla. (...) Però, ¿una dona? Una dona, a més a més, amb ànima, valor i aptituds de soldat... Una nova confusió es va afegir a les confusions ja trobades que darrerament el dominaven. Així, quan la va mirar palplantada al seu davant, alta, fina, fibrosa, amb aquells ulls tan grossos que (ara se n'adonava) semblaven el mirall dels seus, va dir: -Soldat, abandona totes les teves farses i mentides...

Miriam Ocariz (Bilbao), reconeguda pels seus estampats, va treballar un temps per a Armand Basi

Vint títols i quaranta noms

Miguel de Cervantes. *El Quixot*. **Loewe**
 Lev Tolstoi. *Anna Karènina*. **Duyos**
 Anna Akhmàtova. *La dona de Lot*. **Roberto Verino**
 José Ángel Valente. *Latitud*. **Hannibal Laguna**
 Olvido García Valdés. *Ella, los pájaros*. **Ana Locking**
 Marina Tsvetàieva. *Musa*. **Juanjo Oliva**
 Anton Txèkhov. *El professor de rus*. **Lemoniez**
 Gabriel García Márquez. *Cien años de soledad*.
Devota & Lomba
 Mario Vargas Llosa. *La fiesta del chivo*
Agatha Ruiz de la Prada
 Carlos Fuentes. *Los años con Laura Díaz*.
Jesús del Pozo
 Juan Gelman. *Soles*. **Victorio & Lucchino**
 Antonio Gamoneda. *Exentos II*. **Davidelfín**
 Ana María Matute. *Olvidado rey Gudú*. **Miriam Ocariz**
 Miguel Delibes. *Cinco horas con Mario*. **Ailanto**
 Mercè Rodoreda. *La plaça del Diamant*.
Custo Barcelona
 Carmen Martín Gaité. *La reina de las nieves*.
Miguel Palacio
 Antonio Muñoz Molina. *Carlota Fainberg*.
Roberto Torretta
 María Zambrano. *Delirio y destino*. **Amaya Arzuaga**
 Rosa Chacel. *Barrio de Maravillas*. **Lydia Delgado**
 Nikolai Gogol. *Contes de Petersburg*.
Ángel Schlessler

Anna Karènina Un reflector, col·locat a prop del quadre il·luminava un retrat de dona. Era el retrat d'Anna fet a Itàlia per Mikhàilov. Levin quedà fascinat. No podia apartar els ulls d'aquella tela admirable. Allò que tenia al davant no era un retrat, sinó una dona vivent i deliciosa, de cabells negres enrioxats, espatlles i braços nus i un mig somriure pensívol en els llavis coberts d'un berriscol suau, que se'l mirava d'una manera imperiosa i tendra, amb un esguard trasbalsador. No era possible que una dona tan bella existís en la realitat...

Juan Duyos (Madrid), un creador que busca sempre l'originalitat, col·loca fulles en el vestit perquè Karènina va fugir al camp amb el seu amor

l'interlocutor amb la mirada quan li diuen galanteries: fa un vestit bossa de plàstic transparent farcit de pilotes de colors perquè celebra el seu aniversari... Llampants. Com el groc solar que utilitza Modesto Lomba per recrear el meravellós fragment en què Aureliano Buendía parla de la seva concepció entre "papallones grogues" i alacrans... a *Cien años de soledad*.

El color també és a l'ADN de Custo Barcelona, així que no podia faltar en la seva visió de la Colometa. És blau com el cel reflectit en un bassal perquè l'ai-

gua és el fil conductor de les emocions de la Natàlia, que, després de moltes penalitats, inicia una etapa de pau. Hi ha estampats molt Custo, que recorden el trencadís gaudinià, i la part baixa de l'abric és com la pluja...o les plomes dels coloms.

A la catalana Lydia Delgado també li ha tocat donar vida a un moment dolç i íntim de la postguerra, quan una filla li demana a la seva mare que busqui als baguls un tros de roba negra per fer-se un vestit bonic (*Barrio de Maravillas*, de Rosa Chacel). La dissenyadora els en regala un de

llarg, de festa, amb cos i màniga ple d'alegres i elegants estels. Igualment negre és el vestit que Juanjo Oliva ha creat a partir dels poemes de Marina Tsvetàieva (que va viure l'exili i una dura existència). Simbolitza una torre de Babel que conté totes les llengües i sintetitza l'esperit de l'exposició. Però també podria ser una visió personal de la torre de Tatlin, símbol del constructivisme rus... Les interpretacions són obertes. I enriquidores. *

Fotos: Julio Moya

Musa Ni cartes, ni avantpassats / ni falcó clar. / Camina -s'obre- tan llunyana. /

Sota de les ombrívoles papelles. / incendi d'ales d'or. / Amb la seva mà, acaronada pel vent, / ha pres, ha oblidat. /

Vols de la faldilla sense recollir, / ampli somriure sarcàstic. / I ella, ni bona ni dolenta, / només distant. /

No plora ni gemega: /ha trencat -però si l'estimo! / Amb la seva mà, acaronada pel vent, / ha donat, ha oblidat. /

Ha oblidat -rialletes / guturals, xisclets d'aus... / -Déu, guarda-la, / tan llunyana. /

Juanjo Oliva (Madrid, 1971) ha sabut dotar els dissenys de costura de línies pures d'una gran modernitat

Ailanto i Lydia Delgado treballen el negre de postguerra

La Dulcinea de Loewe porta un vestit curt de pell de poltre

Cent anys de solitud. ...en aquell

moment descobria els primers indicis del seu ésser, en un avi concupiscent que es deixava arrossegat per la frivolitat a través d'un ermot al·lucinat, cercant una dona molt bella que no el faria feliç.

L'Aureliano el va reconèixer, va perseguir els camins ocults de la seva descendència i hi va trobar l'instant de la seva mateixa concepció, entre els escorpins i les papallones grogues d'un bany crepuscular, on un menestral sadollava la seva luxúria amb una dona que se li lliurava per rebel·lió. Estava tan abstret que tampoc no va sentir la segona escamesa del vent, la potència ciclònica del qual va arrencar els marcs de les portes i finestres, s'en va endur el sostre de la galeria...

Devota & Lomba Modesto Lomba ha fet una delicada peça amb plecs agafats per una puntada que suggereixen onades i ballen al son del realisme màgic. És president de l'associació de creadors de Moda d'Espanya, i la seva obra s'emmarca dins d'un minimalisme evolucionat